Lietas arhīva Nr. 1A-0239-17/18
ECLI:LV:RVPT:2017:1102.1A30023917.3.S

LĒMUMS
Rīgā, 2017.gada 2. novembrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Feldmane
rakstveida procesā Rīgā, Abrenes ielā 3, izskatījusi /pers. A/ pilnvarotās personas /pers. B/ sūdzību par Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku flotiles Krasta apsardzes dienesta 2017.gada 24.augusta lēmumu Nr.13N/80 atcelšanu, un

konstatēja:

2017. gada 4. oktobrī tiesā saņemts /pers. A/ pilnvarotās personas /pers. B/ sūdzība par Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku flotiles Krasta apsardzes dienesta 2017.gada 24.augusta lēmuma Nr.13N/80 atcelšanu.

2017.gada 24.augusta lēmumā Nr.13N/80 (turpmāk arī apstrīdētais lēmums) norādīts, ka 2017.gada 7.augustā Krasta apsardzes dienests no Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja saņēma ūdens satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolu ENŽ Nr. 009784 ar pielikumiem.

Protokolā tiek fiksēts, ka 2017.gada 1.augustā plkst. 19:15 pasažieru kuģis /Nosaukums A/, kuģa kapteinis /pers. A/, iespējams sadūrās ar kuģi /Nosaukums B/, kuģa īpašnieks /pers. A/.

2017.gada 1.augustā /pers. A/ iesniedza paskaidrojumu, kurā norāda, ka ar pasažieru kuģi /Nosaukums A/ ieejot Āgenskalna ostā mēģināja pietauvoties pie pāļiem no kā kuģis /Nosaukums B/ sašūpojās. /pers. C/ norāda, ka tieša kontakta ar kuģi /Nosaukums B/, nebija, nekādi zaudējumi netika nodarīti.

2017.gada 1.augustā /pers. A/ iesniedza paskaidrojumu, kurā norāda, ka 2017.gada 1.augustā plkst. 18:50 kuģis /Nosaukums A/ ietriecās viņam piederošā kuģa /Nosaukums B/ korpusā, 18:52 piezvanīja 112 un informēja varas pārstāvjus. /Nosaukums B/ bija pietauvots.

2017.gada 1.augustā Valsts policijas jaunākais inspektors Māris Kalnupelnieks iesniedza ziņojumu, kurā norāda, ka 2017.gada 1.augustā ekipāža /Nosaukums C/ plkst. 18:54 saņēma izsaukumu par to, ka Daugavā, Āgenskalna līcī ir notikusi sadursme starp kuģi /Nosaukums A/ un kuģi /Nosaukums B/. Plkst. 19:15 ierodoties notikuma vietā, tika konstatēts, ka Āgenskalna līcī pie piestātnes ir pietauvots kuģis ar nosaukumu /Nosaukums B/ un blakus pie piestātnes atrodas kuģis /Nosaukums A/. Uz kuģa /Nosaukums B/ atradās /pers. A/, kurš apgalvoja, ka kuģis /Nosaukums A/ tauvošanās laikā ir ietriecies viņa kuģa bortā. /Nosaukums B/ kuģim bija redzams krāsas nobrāzums aizmugures reliņiem, kuri ir baltā krāsā. Kuģa /Nosaukums A/ vadītājs /pers. A/, apgalvoja, ka tauvošanās laikā skāra starp kuģiem atrodošos pāļus, kā rezultātā viņi sašūpoja kuģi /Nosaukums B/. /pers. A/ tika veikta alkohola mērījums ar AlcoQuant 6020 sērijas Nr.A106292, kurš uzrādīja 0,00 promiles. No abām personām /pers. A/ un /pers. A/ tika pieņemti paskaidrojumi un sastādīts ūdens satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokols. Tika veiktas kuģa /Nosaukums B/ borta fotogrāfijas. Cietušo personu nebija, no medicīniskas palīdzības atteicās.

2017.gada 14.augustā /pers. A/ iesniedza iesniegumu, kurā lūdz pievienot lietai videomateriālu par kuģa /Nosaukums A/ atkārtotu izraisītu sadursmi ar viņam piederošo kuģi /Nosaukums B/ 2017.gada 1.augustā. Videoieraksta datu apjoms 16 megabait.

Saskaņā ar Latvijas administratīvā pārkāpuma kodeksa (turpmāk-Latvijas APK) 226.^{2} pantu, Krasta apsardzes dienesta kompetencē ir izskatīt minētā kodeksa 115.—116.^{4} un 117.^{10} pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu lietas, kā arī Latvijas Jūras administrācijas amatpersonu sastādītos administratīvo pārkāpumu protokolus par kodeksa 115., 115.^{1}, 116., 116.^{2}, 116.^{3} un 117.^{10} pantā paredzētajiem administratīvajiem pārkāpumiem.

Krasta apsardzes dienests savas kompetences ietvaros izvērtējot ūdens satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolu ENŽ Nr. 009784 ar pielikumiem un /pers. A/ iesniegto videomateriālu, konstatē, ka 2017.gada 1.augustā /pers. C/ vadot kuģi /Nosaukums A/ nav veicis darbības par kuram būtu paredzēta atbildība Latvijas APK un kuru izskatīšana būtu Krasta apsardzes dienesta kompetencē un saskaņā ar Latvijas APK 22.pantu, 226.^{2} pantu un 238.^{1} pantu, nolēma neuzsākt administratīva pārkāpumu lietvedību attiecība pret /pers. A/, par kuģa vadīšanas noteikumu pārkāpšanu 2017.gada 1.augustā.

Par 2017.gada 24.augusta lēmumu Nr.13N/80, /pers. A/ pilnvarotā persona/pers. B/ Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā iesniedza sūdzību, ar lūgumu atcelt Krasta apsardzes dienesta 2017.gada 24.augusta lēmumu Nr.13N/80.

Sūdzībā norādīts, ka lēmumā Nr. 13N/81, kas skar 2017. gada 17. jūnija kuģu sadursmi, Krasta apsardzes dienests norāda, ka no VAS „Latvijas Jūras administrācija" ir saņēmis atzinumu, kurā pieļauts, ka notikušais ir kuģošanas drošības pārkāpums, tomēr nav veikta pilnvērtīga notikušā un lietas materiālu izvērtēšana. Papildus tam Krasta apsardzes dienests norāda, ka lēmums pieņemts, nesaņemot atbildi no kompetentas iestādes - Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroja. No lēmuma aprakstošajā daļā uzskaitītajiem faktiem izriet, ka procesa virzība ir notikusi, pārkāpjot Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma 50.^{1} panta pirmās daļas normas, proti, nekavējoties neinformējot un neiesaistot lietas apstākļu noskaidrošanā Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas biroju un Latvijas Jūras administrāciju. Tādējādi ir pārkāpti arī Ministru kabineta noteikumu Nr.561 „Jūras negadījumu un jūras incidentu izmeklēšanas kārtība" 13. punkta noteikumi, kas šādā situācijā paredzēja negadījuma sākotnējo izvērtēšanu, lai noteiktu rūpīgākas izmeklēšanas lietderību (15. punkts). Pieteicējs, izpildot Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma 42. panta un 50.^{1} panta pirmās daļas prasības par negadījuma paziņošanu Krasta apsardzei, bija tiesīgs paļauties uz likumam atbilstošu procesa virzību notikušā apstākļu noskaidrošanā.

Otrkārt, pierādījumi lietā ir vērtēti vienpusēji, ar sadursmes fakta noliegšanas tendenci, nevis atbilstoši Latvijas APK 244. panta prasībām pēc to vērtēšanas kopsakarībā, proti, katrs no pierādījumiem (video ieraksts, krāsas nobrāzuma pēdas, pretrunīgas kapteiņu liecības) ir vērtēts vienīgi kritizējot konkrētā pierādījuma trūkumus, bet nevērtējot apstākļus, uz ko norāda pierādījumu kopsakarība.

Treškārt, izskatot administratīvo lietu, nav ievērota Latvijas APK 272. panta prasība noskaidrot apstākļus, kam ir nozīme lietas izlemšanā, piemēram, no videonovērošanas sistēmas uzturētāja nav iegūti paskaidrojumi par videoieraksta datumu neatbilstību, nav vērtētas citas metodes kuģu sadursmes konstatācijai, izskatot lietu nav arī noskaidrots, vai ir nodarīti zaudējumi. Proti, cietušais kuģis Hohwacht ir 1942. gadā Vācijā būvēts koka

kuģis un, ņemot vērā tā unikālo vēsturisko vērtību, katrs mehānisks trieciens tam rada bojājumus, kuru novēršana ir sarežģīts un dārgs process. Ņemot vērā kuģa īpašo specifiku, Latvijā ir tikai daži uzņēmumi, kuru darbinieku kvalifikācija atbilst šāda darba veikšanai un to pakalpojumi ir dārgi. Pieteikumam ir pievienota zaudējumu aprēķina tāme - Pieteicēja paredzamie zaudējumi, kas radušies kuģa /Nosaukums A/ izraisītās sadursmes rezultātā ir 9057,31 *euro* jeb 10959,35 *euro*, ieskaitot pievienotās vērtības nodokli.

Visbeidzot, nav pienācīgi un atbilstoši Latvijas APK 115. panta normām vērtēts administratīvā pārkāpuma sastāvs, proti, amatpersona, nevērtējot pierādījumu kopumu, secīgi nav arī pienācīgi vērtējusi sastāva objektīvo pusi, nesaskatot kuģa manevrēšanas noteikumu pārkāpumu un kuģa ienākšanas ostā un iziešanas no ostas noteikumu pārkāpšanu. Secinājumu izdalīšanai šajā jautājumā amatpersona ir sašaurināti un burtiski tulkojusi normas, ignorējot sadursmes apstākļus, kurus diktē fizikas likumu kopsakarība ar lietā esošajiem pierādījumiem. Proti, nav kritiski vērtētas /Nosaukums A/ vadītāju liecības, kurās nepatiesi norādīts, ka /Nosaukums B/ sašūpojuši manvera radītie ūdens viļņi, nevis tiešs trieciens pa kuģa bortu.

Sūdzībā norādīts, ka Latvijas APK 244. pants liek pierādījumus vērtēt pēc iekšējās pārliecības, tātad pašsaprotami tam vajadzētu ietvert arī lietas apstākļu konfrontāciju ar vispārzināmiem dabas likumiem, proti, izvērtēt, vai ar saprātīga manevra radītu ūdens vilni būtu iespējams cietušajam /Nosaukums B/ kuģim 40 t svaru piedot mehāniskam triecienam līdzvērtīgu strauju kustību, kāda ir redzama videoierakstos. Sūdzības iesniedzējs lūdz tiesu atcelt Jūras spēku flotiles Krasta apsardzes dienesta lēmumus Nr. 13N/80 un 13N/81, skatīt abus gadījumus vienā administratīvajā lietā, atzīt sūdzības iesniedzēju par cietušo šajā administratīvajā lietā,

Saskaņā ar Latvijas APK 238[1]. panta sesto un septīto daļu sūdzība tiek izskatīta rakstveida procesā, par ko lietas dalībnieki informēti nosūtot paziņojumu 2017. gada 10. oktobrī.

Tiesa izvērtējusi lietas materiālus, sūdzībā norādītos argumentus, secina, ka Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku flotiles Krasta apsardzes dienesta 2017.gada 24.augusta lēmums Nr.13N/80 ir atstājams negrozīts un sūdzība noraidāma, turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Motīvu daļa.

Atbilstoši Latvijas APK 238.[1]panta pirmajai daļai, saņemot ziņas, kuras norāda uz iespējamu administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, šā kodeksa 247.pantā minētās personas triju darba dienu laikā pieņem lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu vai par atteikšanos uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību (šā kodeksa 238.[2] un 239.pants), vai par materiālu pārsūtīšanu pēc piekritības. Lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu var pieņemt, arī sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu vai fiksējot to rezolūcijas veidā uz dokumenta, kas satur ziņas vai faktus par iespējamu

administratīvo pārkāpumu.

Saskaņā ar Latvijas APK 261.pantā noteikto, cietušais administratīvā pārkāpuma lietā var būt fiziskā vai juridiskā persona, kurai ar administratīvo pārkāpumu radīts kaitējums, proti, morāls aizskārums, fiziskas ciešanas vai mantisks zaudējums. (..) Pēc personas izteikta lūguma šo personu par cietušo atzīst institūcija (amatpersona), kura ir tiesīga izskatīt administratīvā pārkāpuma lietu. Lēmumu par personas atzīšanu par cietušo var noformēt arī rezolūcijas veidā. Lēmumu par atteikšanos atzīt personu par cietušo administratīvā pārkāpuma lietā institūcija (amatpersona) pieņem rakstveidā 10 darba dienu laikā, par to paziņojot attiecīgajai personai.

Latvijas APK 1.pants nosaka, ka administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevums ir aizsargāt sabiedrisko iekārtu, īpašumu, pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības un brīvības, kā arī komersantu, iestāžu un organizāciju tiesības un likumīgās intereses, noteikto pārvaldes kārtību, valsts un sabiedrisko kārtību, nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, pret sadzīves noteikumiem, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā. Šā uzdevuma realizēšanai administratīvo pārkāpumu kodekss nosaka, kāda darbība vai bezdarbība atzīstama par administratīvo pārkāpumu, kādu administratīvo sodu, kāda institūcija (amatpersona) un kādā kārtībā var uzlikt

personai, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu.

Saskaņā ar Latvijas APK 9.panta pirmo daļu, par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Tātad, administratīvās atbildības pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas darbībās.

Savukārt Latvijas APK 239.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība ir jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Tādējādi tiesai ir jāizvērtē, vai pamatoti izdarīts iepriekš minētais secinājums, ka nav likumīga pamata uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību un atzīt /pers. A/ par cietušo.

No tiesā saņemtā Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku flotiles Krasta apsardzes dienesta materiāla redzams, ka 2017.gada 7.augustā Krasta apsardzes dienests no Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja saņēma ūdens satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolu ENŽ Nr. 009784 ar pielikumiem.

Protokolā fiksēts, ka 2017.gada 1.augustā plkst. 19:15 pasažieru kuģis /Nosaukums A/, kuģa kapteinis /pers. A/, iespējams sadūrās ar kuģi /Nosaukums B/, kuģa īpašnieks /pers. A/.

Valsts policijas jaunākais inspektors Māris Kalnupelnieks 2017.gada 1.augustā savā ziņojumā norāda, ka 2017.gada 1.augustā ekipāža /Nosaukums C/ plkst. 18:54 saņēma izsaukumu par to, ka Daugavā, Āgenskalna līcī ir notikusi sadursme starp kuģi /Nosaukums A/ un kuģi /Nosaukums B/. Plkst. 19:15 ierodoties notikuma vietā, tika konstatēts, ka Āgenskalna līcī pie piestātnes ir pietauvots kuģis ar nosaukumu /Nosaukums B/ un blakus pie piestātnes atrodas kuģis /Nosaukums A/. Uz kuģa /Nosaukums B/ atradās /pers. A/, kurš apgalvoja, ka kuģis /Nosaukums A/ tauvošanās laikā ir ietriecies viņa kuģa bortā. /Nosaukums B/ kuģim bija redzams krāsas nobrāzums aizmugures reliņiem, kuri ir baltā krāsā. Kuģa /Nosaukums A/ vadītājs /pers. A/, apgalvoja, ka tauvošanās laikā skāra starp kuģiem atrodošos pāļus, kā rezultātā viņi sašūpoja kuģi /Nosaukums B/. /pers. A/ tika veikta alkohola mērījums ar AlcoQuant 6020 sērijas Nr.A106292, kurš uzrādīja 0,00 promiles. No abām personām /pers. A/ un /pers. A/ tika pieņemti paskaidrojumi un sastādīts ūdens satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokols. Tika veiktas kuģa /Nosaukums B/ borta fotogrāfijas. Savukārt, Krasta apsardzes dienests savas kompetences ietvaros izvērtējot ūdens satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokolu ENŽ Nr. 009784 ar pielikumiem un /pers. A/ iesniegto videomateriālu, konstatē, ka 2017.gada 1.augustā /pers. C/ vadot kuģi /Nosaukums A/ nav veicis darbības par kuram būtu paredzēta atbildība Latvijas APK un kuru izskatīšana būtu Krasta apsardzes dienesta kompetencē un saskaņā ar Latvijas APK 22.pantu, 226.[2] pantu un 238.[1] pantu, nolēma neuzsākt administratīva pārkāpumu lietvedību attiecība pret /pers. A/, par kuģa vadīšanas noteikumu pārkāpšanu 2017.gada 1.augustā.

Latvijas APK 289.[13]panta trešā daļa noteic, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Izvērtējusi pārsūdzēto lēmumu, tiesa atzīst, ka tajā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to tiesa pievienojas iestādes motivācijai un atkārtoti to nenorāda.

Latvijas APK 272.pants noteic, ka institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā nav konstatēta prettiesiska, vainojama (ar nodomu, vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai pārvaldes noteikto kārtību, par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība – administratīvais pārkāpums.

Lietā nav iesniegti pierādījumi par to, ka sūdzības iesniedzējam vai viņa īpašumam konkrēti 2017.gada 1.augustā prettiesiskas, vainojamas (ar nodomu, vai aiz neuzmanības izdarīta) darbības vai bezdarbības rezultātā būtu radīti zaudējumi.

Ņemot vērā minētos argumentus, tiesa secina, ka Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku flotiles Krasta apsardzes dienesta priekšnieka pienākumu izpildītājs, komandleitnants /pers. K/ un Administratīvās komisijas priekšsēdētāja, kapteiņleitnante /pers. L/, 2017.gada 24.augusta lēmumā Nr.13N/80, pamatoti secinājuši, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, jo pastāv Latvijas APK 239.panta pirmajā daļā norādītie apstākļi.

Tiesa secina, ka ņemot vērā apstākli, ka administratīvā pārkāpuma lietvedība nav uzsākta, nav tiesiska pamata lemt jautājumu par personas atzīšanu par cietušo.

Iepazīstoties ar lietas materiāliem, tiesa nekonstatē, ka iestāde administratīvās lietas izskatīšanas procesā iestādē, būtu pieļāvusi tādus procesuālos pārkāpumus, kas būtu par pamatu pārsūdzētā lēmuma atcelšanai.

Ņemot vērā iepriekš norādīto un saskaņā ar Latvijas APK 238^{1}.panta septīto daļu, tiesa

nolēma:

/pers. A/ pilnvarotās personas /pers. B/ sūdzību noraidīt, Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku flotiles Krasta apsardzes dienesta 2017.gada 24.augusta lēmumu Nr.13N/80, atstāt negrozītu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese **A.Feldmane**